महीदासभट्टीयारंभः॥
पत्रे ३३॥ ग्रंथ ५००

:श्रीगणेशायनमः निजननैर्विधिनानिखिलापदोऽटितियोविनिवर्त्तयतिस्मत जलधिनाप रिरंजनाऽभावसोनरहरिःकुरुतांजगतोशिवं १ अथकृतंदंडप्रक्रियानिरूप्यते कृत्कर्त्तरि रूपमाणःप्रत्ययःकृत्संज्ञिकःसचकर्त्तरिभवति नाककर्मणोरपि कृञोधातोस्कृञोप्रत्ययोभ वतः चोक्तः पञ्चदशसिद्धे नामसंज्ञायांस्यादिर्विभक्तिः सुरासेरा डपचवृपाके पचतीतिपक्ता पक्तारौपक्तारः नृनृपालनान्यव्यवहारयोः नृनक्तीतिनेता डुदाञ्दाने ददातीतिदाता डुधाञ् धारणपोषणयोः दधातीतिधाता ऊदनादयोः डुनुञ्होतीतिहोता णीञ्प्रापणे नेता धीञ्चयने चिनोतीतिचेता माङ्माने मिमीतेरतिमाता पाघ्राध्मास्थाम्ना दृश्यर्त्तिसर्त्ति शदसदां पिबतीतिपाता ष्ठाग तीनिवृत्तौ तिष्ठ[illegible]स्थाता डुकृञ्करणे करोतीतिकर्त्ता हरतेरणे हरतीतिहर्त्ता कृतः

सेट्:धातोःपरस्यकृतप्रत्ययस्यवसादेरिडागमोभवति नूसन्नायां नवतीतिनविता चितीसंज्ञाने चेतर्तिचेतिता च्युतिर्स्रासेचने च्योतातीतिच्योतिता स्रुतिर्स्रवणे स्रोतातीतिस्रोतिता मंथ विलोडने मंथातीति मंथिता कुथिहिंसासंक्लेशनयोः कुंथतीतिकुंथिता षिधगत्यां सेधतीति सेधिता षिधूशास्त्रेमांगल्येच सेधतीतिसेधिता खदस्तैर्यहिंसायांच खदतीतिखदिता गद्य क्वायांवाचि गदतीतिगदिता रद्विलेखने रदतीतिरदिता णदअव्यक्तेशब्दे नदतीतिनदिता अ र्हगतौयाचनेच अर्हतीतिअर्हिता रहिपरिभाषयोः रंहतीतिरंहिता णिदिकुत्सायां निंदतीतिनिंद ता णिहिंसायुंबने निंहतीतिनिंहिता अखगतौ अखतीतिओखिता अंचुगतिपूजनयोः अंच तीतिअंचिता आंङिशायामे आंशतीतिआंशिता कुत्सकोटिल्ये रुंधतीतिरोधिता वृजग

Digitized with financial assistance from the Government of Maharashtra on 11 June 2017

तौ स्नातीतिष्टनिता व्रजगतौ व्रजतीतिव्रजिता अजगतौक्षेपणेच अजतीतिअजिता क्षिण्वये क्षयतीतिक्षेता कटेवर्षावरणयोः कटतीतिकटिता गुपूरक्षणे गोपिता अक्षितोवा गोप्ता एवंधूपसंतापेषु तापयतीतितपितातप्ता क्रमुपादविक्षेपे क्रामतीतिक्रमिता यमुज्परमे यच्छतीतियंता गत्यर्थगतौ गच्छतीतिगंता इषुइच्छायां इच्छतीति एषिता एष्टा त्रिफलाविदारणे फलतीतिफलिता जिनत्ये जयतीतिजेता कृषविलेखने कर्षतीति कृष्टा कृषादीनांरेफवक्तव्यःकर्ष्ट रुषरिसायां रोषतीतिरोषितारोष्टा उषदाहे ओषतीतिओषिता ओष्टा मिहसेचने मेहतीतिमिहता मेढा दहनस्मीकरणे दहतीतिदग्धा ग्लेहर्षक्षये ग्लायतीतिग्लाता गैशब्दे गायतीतिगाता शैशब्दसंघातयोः स्यायतीतिस्याता वैक्षोधने दायातीतिदाता धेट्पाने धयतीतिधाता ट

शिरंप्रेक्षणे पश्यतीतिदृष्टा रुषवयोदानौ रुगतौ रुक्षतीतिरुक्षा सृगतौ सरतीतिसर्त्ता ग्रहग्लातने गृह्णातेर्हेतेश्चा षदूविशरणगत्यवसानेषु सीदतीतिसत्ता पापाने पिबतीतिपाता घ्राणंधोपादाने जिघ्रतीतिघ्राता ध्माशब्दाग्निसंयोगयोः धमतीतिध्माता ष्टागतिनिवृत्तौ तिष्ठतीतिस्थाता म्नाभ्यासे मनतीतिम्नाता दाण्दाने यच्छतीतिदाता क्रकौटिल्ये क्रतीति क्रत्रा स्कंदिर्गतिशोषणयोः स्कंदतीतिस्कंत्ता वृञवनतरणयोः तरतीतितरित्रा स्टोयस्तं तरीता स्नंरागे स्नतीतिस्नंक्ता दंशदशने दशतीतिदंष्टा मंजसंगे सजतीतिसंक्ता पत्लृपतने पततीतिपतिता नमुचनने नमतीतिन्नमिता टुवमउद्गीरणे वमतीतिवमिता फणगतौ फणतीतिफणिता स्वनशब्दे स्वनतीतिस्वनिता वसनिवासे वसतीतिवस्ता वदव्यक्तायांवाचि वद

तीतिवहिता टुओश्वीरगतिवृध्योः स्वयतीतिश्वयिता एधऋद्धौ एधतेर्वृद्धिरेधिता ईक्षदर्शनांक
नयोः ईक्षतेरितीक्षिता दरदाने ददतेरितिदरिता घकगतौ घकतेरितिघकिता ऋगतौस्थैर्ये
च ऋगतेरित्यृगिता घंनपरिघंने स्वनतेरितिस्वंका त्रपूष्लज्जायां त्रप्यतेरितित्रपिता त्रसा
तिऋनिसानेक्षमायांच तितिक्षतेरितितितिक्षिता गुप्गोपनऊक्षनयोः जुगुप्सतेरितिजुगुप्सिता
मान्विचारणे मीमांसतेरितिमीमांसिता वधनिंदायां विनस्तेरितिविनस्सिता पणायनव्यवहारे
स्तुतौच पणायतेरितिपणिता पनायतेरितिपनिता कमुकांतौ कामयतेरितिकामयिता कमेता
श्रयगतौ श्रयतेरितिश्रयितोता दयदानमतिहिंसायीनेषु दयतेरितिदयिता यटचेष्टायां घ
टतेरितिघटिता ईहचेष्टायां ईहतेरितिरहिता काशृदीप्तौ काशतेरितिकाशिता काषृष्टऊक्षा

यां कासतेरितिकासिता षेञ्सेवने सेवतेरितिसेविता गाङ्गतौ गातेरितिगाता ऋगतौनाष
णेच रक्षतेरितिरक्षिता देऽवखंडने दयतेरितिदाता डीङ्विहायसागतौ डयतेरितिडयिता हृवर्ण
ने वर्णतेरितिवर्णिता हृक्रुद्धृधौ वर्धतेरितिवर्धिता स्पृक्रुत्वरने राहतेरितिस्पर्हिता स्पंदप्रस्रव
णे स्पंदतेरितिस्पंदिता स्पंत्ता ष्ठपूसामर्थ्ये कत्थतेरितिकत्थिता कत्था यथनयत्नयोः य
त्नतेरितियत्निता रमुक्रीडायां रमतेरितिरंता जित्वणसंभ्रमेसंभ्रमस्वादरेनये त्वरतेरितित्वरिता
सहमर्षणे सहतेरितिसहिता रञ्जदीप्तौ रञ्जतेरितिरञ्जिता खनस्खनने खनतेरितिखनितो ऋञ्
हरणे हरतेरितिहर्त्रा दानश्रान्वे दीदांसतेरितिदीदांसिता शृंनतेर्ननेतिशृणो शीशांसतेरितिशी
शांसिता भनसेवायां भजतेरितिभक्ता भिक्षसेवायां श्रयतेरितिश्रयिता लिषुदिप्तौ लेषतेरिति

त्वेश यजतेर्देवपूजासंगतिकरणदानेषु यजतेरतियजा दुवप्वीजतंतुसंताने वपतेरतिवप्ता वदप्रा
पणे वदतेरतिवोढा वेञ्तंतुसंताने वयतेरतिवाता वेञ्संवरणे वयतेरतिव्याता केञ्स्पर्द्धा
यां क्नयतेरतिक्नाता श्रदञ्सत्ये श्रत्पूर्वस्य धाञ्सत्ये श्रातीतिश्राता मामाने मातीति
माता यात्रायणे यातीतियाता ज्ञानान्यर्हणयोः ज्ञातीतिज्ञाता प्राक्ख्यायांगतौ ख्यातीतिख्या
ता ख्याप्रकथने ख्यातीतिख्याता पारसत्ये पातीतिपाता ज्ञाद्रिसौ ज्ञातीतिज्ञाता स्नाशौचे स्ना
तीतिस्नाता वस्त्रकर्मणि वाष्टीतिवस्त्रिता ह्नहिंसागत्योः हंतीतिहंता युमिश्रणे यौतीतियविता
रुशब्दे रौतीतिरविता डुगतौ द्रवतीतिद्रोता णुस्तुतौ नौतीतिनविता टुस्तुशब्दे स्तौतीति
स्तविता हनुतेर्नने स्नौतीतिस्नाविता स्युप्रस्रवणे स्रोतीतिस्रविता इणगतौ एतीतिएता इ

कस्मरणे स्मरतीतिस्मर्ता विद्ज्ञाने वेत्तीतिवेदिता असत्तुवि अस्तीतिअस्ता मृकृशुदृ
मार्ष्टीतिमार्जिता मार्ष्टा वचपरिभाषणे वक्तीतिवक्ता रुदिर्श्रुक्रविमोचने रोदितीतिरोदिता शि
ष्वपशये स्वपितीतिस्वप्ता प्रस्वप्राणने श्वसितीतिश्वसिता अनप्राणने अनितीतिअनिता जक्ष
भक्षहसनयोः जक्षितीतिजक्षिता जागनिद्राक्षये जागर्तीतिजागरिता दरिद्राइगतौ दरिद्रातीति
दरिद्रिता शासश्वनुशिष्टौ शास्तीतिशासिता चकासदीप्तौ चकास्तीतिचकासिता वसिऽकक्षायां
वाचि चष्टेरतिख्याता ईक्षक्षतौ ईक्षेरतिईक्षिता ईशैश्वर्ये ईष्टेरतिईशिता आसऽउपवेशने आसेर
तिआसिता वसस्नेहाच्छादने वसेरतिवासिता पूङ्प्राणिगर्भविमोचने सूतेरतिसविता सोता शीङ्
स्वप्ने शेतेरतिशायिता इङ्अध्ययने अधीतेरतिअध्येता ञिमिदास्नेहनयोः देष्टीतिदेष्टा इङ्गत्यर्थो

वरप्रापणे वहतीतिवोढा युद्धवीरणाकौ युवुरत्सेतयोरनक्कदेसेतावादेशौनवतः यथासंख्येनणि
पत्वाद्वहिः पचतीतिपाचकः पञ्चक्रकायांवाचि यजतीतियाजकः भवतीतिभावकः भूनश्छेदने
नातीतिलावकः दुयाचयाञ्चायां याचतेऽसौयाचकः श्नातोयुक् श्नाकारांताद्धातोयुगागमोऽ
वति ददातिरतिदायकः हमोघत् हन्हिंसागतोः हंतीतिघातकः ननिन्नाघ्नंवि जायतेऽसौजनक
कः जनिहोःनहदिःमितांह्रस्वः घटचेष्टायां घटतेऽसौघटकः हरिज्हुर्गतौ हरिजातीतिहरिणिता
हरिणायकः नाम्युपधात्कः नाम्युपधाद्धातोःकप्रत्ययोभवति ककारोगुणानावार्थः स्पृप्रेरणो
स्पियतीतिस्पिः निदिरविदारणो निनत्तीतिनिदः उद्यथने उदतीतिउदः जानातेश्च जानातेः
कुप्रत्योरपिकप्रत्ययोभवति चकारात्धग्रहणमेतेषांकप्रत्ययग्रहणं ज्ञाज्ञवबोधने जानातीति

MEMORIAL

नः कृविक्षेपे किरतीतिकिरः प्रीञ्तर्पणे प्रीणातीतिप्रियः धृञ्धारणे धरतीतिधरः गॄनिगरणे गि
रतीतिगिरः गिलः भूञ्सत्तायांवाचि भूतेरतिभुवः अपिग्रहाश्चदेरपिकप्रत्ययः यञ्पादाने
गरूतीतिगरः पचिनेन्दिग्रहादेरयुणिनि पचानेनेंदिग्रहादेश्चग्रहणेनिदंतेप्रत्ययाभवंति
यथासंख्येन पचतीतिपचः वॄपरिभाषणे वृकीतिवचः टुवप्बीजतंतुसंताने वपतीतिवपः वद
व्यक्तायांवाचि वदतीतिवदः चलसंचलने चलतीतिचलः पत्लृगतौ पततीतिपतः चरिचलिपतिव
दिनांवादित्वं पूर्वस्मागागमश्च दृक्षादिश्रोणाभावः ईंतेर्घनिश्च ईंतीतिघनाघनः चरगतिभक्षणा
योः चरतीतिचराचरः चलतीतिचलाचलः पततीतिपतापतः वदतीतिवदावदः णट्स्यक्केराद
नदतीतिनदः भुरभ्रवने भवतेसौभवः चरतीतिचरः हम्सहने हाम्यतीतिसमः हिवुक्रीञ्दिभु

दिव्यतीतिदेवः षिञ्सेवने सेवते॰सौसेवः षिवतंतुसंताने सिव्यतीतिसेवतेवासेवः श्वन्प्राणने प्राणितीतिप्राणः हरिर्श्लेषणे पक्षपतीतिदर्वः सृगतौ सर्पतीतिसर्पः ऋनरणे ऋच्छत्यरणापोषणयोः नरति विनर्त्तिवाहतिनरः इतिपचादिशकृतिगुणाः दृणातिसमृद्धौ दृतिः नंद्यतिदृतिनंदनः वसनिवासे वस्त्राच्छादने वसति वस्तेवावसनः पद्गतौ पद्यतेदृतियदनः दूषवैकृत्ये दूषयतीतिदूषणाः मितांह्रस्व मह्हर्षे मह्यतीतिमदनः साध्यसंसिद्धौ साध्यतीतिसाधनः वृद्वृद्धौ वर्द्धयतिदृतिवर्द्धनः रुशब्दे रावयतीतिरावणाः शुभ्शोभने शोभनतेदृतिशोभनः रुच्दीप्तौ रोचतेदृतिरोचन राधसंसिद्धौ राधयतीतिराधनः जिनाशने विनाशयतीतिविनाशनाः नञ्नाभ्यर्हणे विनंविनाशयतीतिविन्विनाशनः एतेऽमंताः यद्मर्षणे सद्तेश्चसोसदनः तप्संतापे तप

तीतितपनः दमज्परामे दाम्यतीतिदमनः ज्वलकाय्यांवाचि ज्वलतीतिज्वलनः रमुक्रीडायां रमतेऽसोरमणाः तृप्प्रीणने तृप्यतीतितर्पणाः दृप्हर्षमोचने दर्पयतीतिदर्पणाः क्रंद्आक्रंदने संक्रंदयतीतिसंक्रंदनः रुषविलेखने कर्षआकर्षणे संकर्षयतिदृतिसंकर्षणाः अर्गतौयाचनेच जनान्अर्दयतीतिजनार्दनः घृष्संघर्षणे संघर्षतीतिसंघर्षणाः पूगतौ पूज्भवनेपवते पुनातिदृतिपवनः पूदृह्वरणे पूदआप्रवणे सदृते सदयतिवामधुंदृतिमधुसूदनः लुच्छेदने लुनातीतिलवणाः शत्रुंदमयतीतिशत्रुदमनः इतिनंयादिः यज्ञपादाने यक्षातीतियाज्ञी उच्छदतेदृतिउच्छासी आस्यपवेशने उच्छ्वसेदृतिउच्छ्वासी नासदाहौ उच्छासतेदृतिउच्छासी छेदने छातीतिछायी छागतिनिवृत्तौ तिष्ठतीतिछायी यात्राप्रणे यातीतियायी मंत्रागुप्तभाष

णे मंत्रयतीतिमंत्री मृदमर्दने संमर्दतिदृतिसंम०र्दी घुञ्स्तुतौ निस्तौतीतिस्तावी रसपाचने नि
तरांरसतीतिनिरसी मुञ्चवणे नितरांमुञ्चतीतिनिस्रावी नितरांनिवसतीतिनिवासी नितरां.
निवपतीतिनिवापी वीट्सप्ते नितरांव्येतेऽसौनिव्यायी नन्पूर्वेभ्यः रुहणीयाच्चवर्त्तिभ्योणिनि न
करोतीतिअकारी नहरातीतिअहारी णीञ्मापणे ननयतीतिअनायी नयाचतेऽसौअयाची
नवदतिदृतिअवादी राधसंसिद्धौदृदोच अपराधतेऽसौधपअपराधी रुधिरआवरणे अवरुणा
द्धितिअवारोधी परिस्रवतीतिपरिस्रावी इतिअहादयः स्नाहेःग्राः स्नाहन्घेट्ध्माघ्रापा
दाक्षाएभ्यःशाप्रत्ययोभवति ग्राकारःस्थितिचवर्त्तकार्यार्थः स्थितिचवर्त्तवत् स्थितिप्रत्ययेपरेचतुर्षु | स्थिव
तिवादिषुयत्कार्यमुक्तंभवति स्नाहेःपत्रपादिः अप् अहे पत्रपतीतिपत्रपः अहादेर्लुक् गमां | ७

स्वरे पापंहंतीतिपापघ्नः धेट्पाने धयतिदृतिधयः ध्मात्राध्मासंयोगयोः धमतीतिधमः आ
गंधेपादाने जिघ्रतीतिघ्रः माघाने पिबादेशः पिबतीतिपिबः अप् काशेकसः दाहेरित्याक
रलोपः दहतीतिदरः दधातीतिदधः ज्वलतीतो ज्वलतीतिज्वलः ज्वालः पत्लृगतौ पततीतिपा
तःपतः पथिगतौ पंथतीतिपांथः कथेनिःपचने कथतीतिक्काथःकथः मथेर्मन्थाहे मथतीति
मांथःमथः षहमर्षणे सहतेऽसौसारःसहः कार्येण कर्मणिप्रयुज्यमाने णप्रत्ययोभवति
कंनंकरोतीतिकुंजकारः ग्रंथंकरोतीतिग्रंथकारः संध्यक्षराणामा आतोयुक् वेञ्ततुसंताने
तंतुंवयतीतितंतुवायः आतोऽकर्मण्युपपदेसतिअकारांताद्धातोऽप्रत्ययोभवति ञितादि
लोपः गांदहतीतिगोदः धनंदहतीतिधनदः नेट्पाचने पार्श्वेनायतेऽसौपार्श्वनिः नाञ्चि

नाममात्रेप्रयुज्यमानेऽप्रत्ययोभवति कर्मोपिबतीतिकिपः गरेतिष्ठतीतिगरुत्मः गिरौशेतेऽसौगिरि
शयः पादैःपिबतीतिपादपः डुगतौ गुचंद्रवतीतिगुरुः गुच॰गूङे गुचःगूङादेशोभवति डेपरे
उरसःसंज्ञोपसुम्बा उरसःसकारस्योभवति उरसत्यंतेगमौपुमागमश्चवा गन्तृगतौ उर
सागच्छतीतिउरगः उरंगः विहायसोविहच विहायसोविहादेशोभवति सुम्बोर्जंतेगमौ विहायसि
गच्छतीतिविहगः विहंगः पुनवरयोमुम्बा पुनोवकारौ पुनंवकंगच्छतीतिपुनगः पुनंगः यामंग
च्छतीत्यामगः उरंगच्छतीतिउरगः उरंगः अक्षौ नासिकायेचअक्षौप्रत्ययोभवतः अक्षिहरती
तिअक्षिहरः कवचंहरतीतिकवचहरः धन्वधरणे धनुर्धरतीति धनुर्धरः ऊरूत्वरतीतिऊरु
चरः टकारश्चर्वः स्त्रीचेत् ऊरुचरी सगतौ पुरःसरतीतिपुरःसरः अग्रेसरतीत्यग्रसरः अ

द्वीव
८

त्रपचाद्यच् पार्श्वमांशेतेःसौपार्श्वशयः पृष्ठशयः ध्रुवधि धातोर्नाम्निकार्येचध्रुवधिएतेप्रत्ययाभवं
ति क्षितिपदस्य क्षितिप्रत्ययेपरेपूर्वपदस्यानयवर्जितस्यमुमागमोभवति मन्त्राणे तेनआत्मा
नंदोषामन्यतेइतिदोषामन्यं शकृच्छंवातरुजःकर्णिरेवर्ज्यः फलेरोमजातश्रोहश्रीइतिनाथादेववाताद्यापःक
र्णिरेवाच्यः १ शकृच्छंवातरुजःकर्णिरेवर्ज्यः फलेरोमजातश्रहःकर्णिरेवाच्यःइतिनाथातरुजः
कर्णिरेवाच्यः देववातात्रापःकर्णिरेवाच्यः शकृत्करोतीतिशकृत्करिः संवत्करोतीतिसंवत्करिः
फलेगरुत्मातिफलेयहिः रोमजग्रहिः मजग्रहिः इतिहरतीतिहरिः नाथहरिः देवान्श्नोतीति
देवापिः वातमाप्नोतीतिवातापिः आशृत्यासौ करीषकलसर्वात्रात्कषः प्रियवग्राहदः कृतिमेधनया
त्रकः खः रोममत्तिप्रियमनुवा २ करीषकलसर्वात्रात्कषः खःवाच्यः प्रियकग्राहदः खःवाच्यः कृति

मेघनयात्कःखवाच्यःउपुनःक्षेममरप्रियात्कःखवाच्यःकरीषंकषतीतिकरीषंकषःकपर्हिंसा यां कर्लंकषतीतिकर्लंकषःसर्वंकषःसन्नंकषःप्रियंवदतीतिप्रियंवदःवरंवदतीतिवरंवदः ऋतिंकरोतीतिऋतिंकरःमेघंकरोतीतिमेघंकरःभयंकरःक्षेममसंप्रियंकरोतीतिक्षेमंकरःमं करःप्रियंकरःपक्षेकायेऽण् क्षेमकारःमंकारःप्रियकारः२ आशितावनुवोनावेकरणोचउ राधुनात् विदायसःसुतोरोमोहृदयाबंधनात्प्रवात् ३ गच्छतेःप्रत्ययःखस्यात्नश्चोधातोरनुवि र्भवेत् आत्मकःस्युर्देस्मत्कस्यथावाचंयमाद्यः ४ आशितेननूयतेरसाशितंनवं नावोनयुंसकं तः आशितोनवसनेनेतिआशितंनवःउरंगमःजुनंगमःविहंगमःसुतंगमःउरसागच्छतीति उरंगमःहृदयंगमःजनंगमःप्लवंगमःआत्मानंबिभर्तीतिआत्मंभरिःकुक्षिंभरिःउदरंभरिः

अतःपरंवाचंयमाद्यःकर्मंते यमञ्परमे वाचंयच्छतीतिवाचंयमःहविर्दारे पुराणिविदारय तीतिपुरंविदारःदिवंतापयतीतिदिवंतपःपरंतापयतीतिपरंतपःविश्वंबिभर्तीतिविश्वंभरः वृक्षवनतरणयोःरथंतरतीतिरथंतरःपतिंवृणोतीतिसापतिंवरा वृञ्वरणेधनंनयतीति धनंजयःवसुंधरतिरतिसावसुंधरा शत्रुंसहतेऽसौशत्रुंसहःसर्वंसहतेऽसौसर्वंसहः अरिंहंयम यतीतिअरिंदमःशत्रुंतापयतीतिशत्रुंतपःएतेवाचंयमाद्यःएनांरवश्च एजकंपनेरुत्वादीनांरव श्चप्रत्ययोनवति स्वकारोमुमागमार्थःरकारःशितिचतुर्वर्तकार्थिः जनान्नायतीतिजनमेनय त्यंतैर्मन्यतिमूंजकलास्पुष्पतोयधिःनाडीमुष्टिश्चनीपाणिकरस्तनासनासिकात् १ अंतैर्नि ण्णादिःमन्यतिएजादिःमूंजकलास्पुष्पतोयधिःएजादिःसनासिकात्नाडीमुष्टिश्चनीपाणिकरः

स्तनात्वपरंध्माराजादिः आत्मानंपंडितंमन्मतेरतिपंडितंमन्यः मुनंकरंध्यास्पंपुष्पधयतीतिमुनंध्यः करंध्ययः आस्पंधयः पुष्पंधय नाशंमुष्टिंमुनापाणिंकरंस्तनंनासिकंधयतिरतिवाधमंतीति नाडिंधयः नाडिंधमः खरंतेरूर्वपदस्पृक्खोवाच्यः मुष्टिंधयः मुष्टिंधमः मुनिंधयः मुनिंधमः पाणिंधयः पाणिंधमः करंधयः करंधमः स्तनंधयः स्तनंधमः नासिकंधयः नासिकंधमः १ धमा खरीवातघटितश्मुन्वहोवुकलतः अरुविधुतिलाबुदस्यादसयेश्रियाटशिस्तपिः २ खरीवातंघटी धमनीतिखरींधमः वातंधमः घटिंधमः स्त्रीभोगे कलंशुनतीतिकलमुनः कलंशदहतीतिकलं मुदरः संयोगंतस्पलोपः अरुंविधुरतीतिअरंधुरः विधुंतुदतीतिविधुंतुदः तिलंतुदतीतितिलंतुदः असूर्यंपश्येचपरयतीतिअसूर्यंपश्यः उश्रेपश्यः २ ललाटोवहालाक्षिदमितमाननासातिः वा

तारलिरिरायामदनहातिः रार्तसथा ३ ललाटंतपतीतिललाटंतपः तपसंतापे जिरुशातारं ने वृरंअजेलेदिरतिवहेलिरः अजेलिदः मितंप्रलंनरंपचतीतिमितंपचः प्रलंपचः नलंपचः काम गतोशीपोच वातमनतीतिवातमतमनः महारंभे रंमायतीतिरंमदः अलिकृत्सागे रार्दजदा नातिरार्दजरः खुरकरणे करणेर्थेखुट्प्रत्ययोभवति अनृततसापे आदसुनगसूलपलितन मोधप्रियेषुनत्रः खुट्वाच्यः नञादनादायाः क्रियतेअनेनेतिआदंकरणं नसुनगः अ सुनगः सुनगः क्रियतेनेनेतिसुनगंकरणं आसूलः सूलः क्रियतेनेनेतिसूलंकरंअपलितः पलि तः अनत्रः नत्रः अनंधः मेधः अप्रियः प्रियः क्रियतेनेनेति पलितंकरणं नत्रंकर मेधंकरणं। प्रियंकरणं ननांविणं ननसहवरोकत्तरिविणंप्रत्ययोभवति णकारोदमर्थः वेःवेलोपोभवति

MEMORIAL

नमूसिवायां ऋर्वनमतीतिऋर्वनाक् सुखनाक् उरासदेतेइतिउरासाट् सदेःसकारस्य षकारोनवति साडिसति उरासाडौउरासाड् नारंवहतीतिनारवाट् नारवाड् नारवाडौनारवाड्ः नारवाडंनारवाडौ वाडेषौ वाडोषाकारस्योकारादेशोनवति उरासादौखरेपरे नारौड् नारौडा नारवाड्ां इत्यादि शमेरपिवाण मनोयातोः मनुष्यनामे प्रशाम्यतीतिप्रशान् प्रशामौप्रशामः प्रशा ततनावेरुभस्तियोगेहिः नाम्नः विंचकार वौदीर्घइतिविशेषणार्थः वौदीर्घरेचास्य वौपरेऽवर्णस्यर्कारादेशोनवति ऋमस्यइस्यहीर्घोनवति ऋऋमयवर्जितस्य ऋमिथुनंमिथुनंसंपद्यमानं तथाकरोतिरतिमिथुनीकरोति ऋमुक्तःमुक्तःसंपद्यमानःतथाभावःइतिमुक्तीभावः ऋसहायःसहायःसंपद्यमानस्तथास्यादितिसहायीस्यात् ऋहेतुहेतुसंपद्यमानंतथाकृतंइतिहेत्वकृतं वौसलो

म्र विगतंमनोमस्यविमनाः नविमनाःविमनाःसंपद्यमानस्तथाभावःइतिविमनीभावः ग वक्रविदक्रवः ऋउःखेउरवंसंपद्यमानंतथाकरोतिइतिउःखाकरोति ऋमयसनदीर्घवे स्वाप्यात् खलिस्यात् ऋातोमनिपक्वनिपवनिपः प्रादौनामन्यिचप्रयुज्यमानेऽकारांताद्धातोमनिपवनिपक् निपातेप्रत्ययाभवंति सुष्ठुदत्तीतिसुदामा राजन्नाष्टवत् स्वामी इन्द्रश्चिर्द्रोसोमाख्यंहस्वइका रोभवति तकारहोकितिपरे ऋगेहाकपिवतीनोदीर्घईकारोभवतिकितिहसेपरे नक्षपिक्षिपिच सु ष्ठुपिवतीतिसुपीवा वनिप् घृतंपिवतीति घृतपीवा धर्मंपिवा मलसिवा घटमिवा मार्गंपिवा धनधीवा सुगीवा दोषहीवा क्वनिप् क्वचिदन्येभ्योपिदृश्यंते सुष्ठुकरोतीतिसुकर्मा हस्वस्यपितिकृतितुक् पिति कृतिपरेहस्वस्यतुगागमोभवति दाण्मती प्रातदतीतिप्रातरित्वा वनिपिन्नमस्यातंवार्थं ननीप्राड

नदिं विनायते॰सौविनावा ऊर्णोषपनयने ऊर्णातीत्यवावा अवावानोऽवावानः ईषिवनोनस्परोवा
यः स्त्रीचेत् अवावरी पारंपश्यतीतिपारदृश्वा केवलेभ्योऽकनिप् सुनोतीतिसुत्वा षुञ्अभिषवे द
धातीतिधिवा पिबतीतिपाचा क्विप् उपपदेससतिचसर्वधातुभ्यः क्विप्प्रत्ययोभवति कपावितौ उक्
वेः कर्मकरोतीतिकर्मकृत् चिञ्चयने अर्थंचिनोतीत्यर्थिचित् देवंसेवतीतिदेवसेवृत् सोमंपिबता
तिसोमपाः सर्वंपश्यतीतिसर्वदृक् दिशां दिश् अतिसर्जने दिशतीतिदिक् क्विपिवचिप्रच्छायतस्तुक
टप्रजूश्रीणांदीर्घः संप्रसारणाभावश्च वक्तृभ्यः वक्त्रनयासावाक् वक्त्रपरिनाथणो प्रश्नीक्षायां त
वंप्रश्नतीतितत्वप्राट् द्यौः प्रथाद्यौकितिनितिऊसेनुनासिकेकौच तत्वप्राद्यौतत्वप्राः आयतंस्तो
नातिआयतस्नः पुरुमनो कटंप्रयतेऽतिकटप्रूः नुगतो नवतीश्रसोजूः अिञ्सेवायां सुष्ठुअयति

नेसुश्रीः नदिंहृषिमधिरुचिसहितनिषुक्विंतेषुपूर्वपदस्यदीर्घोवाच्य णहबंधने नद्धोधः उपस
र्गपेनसतीतिउपानत्उपानद् हनुक्तने निवर्त्ततेऽसौनीहत् हषुहर्षौ प्रवर्षतीतिप्रावृट्प्रावृ
ध्यधृताघ्ने मर्माणिविधतीतिममर्मधित् तनुविस्तारे गम्यमनमम्मनन्हनतनादीनांक्विपिनमस्लोपो
वाच्यः कपिवा परितनोतीतिपरीतत् रुचिदीप्तौसो नितरांरोचतेऽसौनीरुक् कृतिसृतेऽसौकृतो
यत्रुतीषूत् कुत्सकरणो सांत कटंचिकीर्षतीतिकटचिकीः यतःसंयोगांतस्यलोपः कटचिकीर्षै
ध्यायतेऽक्विपिसंप्रसारणंवाच्यं धीचिंतायां सुष्ठुध्यायतीतिसुधीः द्युतिगमिनुदोतीनांक्विपिदित्वं
वाच्यं द्यृतद्योतने द्योतते॰सौरिद्धृत् गम्लृगतौ गच्छतीतिनगत् कुदानादनयोः नुदोतेर्दीर्घश्च
नुदोतीतिनूदृत् दृशेष्टक्सकौचोपमानेकार्ये दृशेर्धातोष्टक्सकौप्रत्ययौभवतः उपमानेकार्येस

ति चकारात्क्विप् सामवदिषवेषुप्रभृतयेषुपरेषुसवदिः पूर्वपदस्यटेरलंभवति समदृदृश्यते सौ
अमादृशः अमादृक्षः अमादृक् किमिदम्कीदृग् किमदसोऽदसश्चकीदृङ्णावादेशौभ
वतः टकारिषु करवदृश्यते सोकीदृशः कीदृक्षः कीदृक् यज्ञयमिवदृश्यते सोदृशः दृक्षः दृक्
भवतेष्टेर्घृतिच भवानिवदृश्यते सोभवादृशः भवादृक्षः भवादृक् अदसोऽमूदादेशः असाविव
दृश्यते सोऽमूदृशः अमूदृक्षः अमूदृक् अहमिवदृश्यते सोमादृशः मादृक्षः मादृक् वयमिवदृश्य
ते सोऽस्मादृशः अस्मादृक्षः अस्मादृक् त्वामिवदृश्यते सोत्वादृशः त्वादृक्षः त्वादृक् यूयमिवदृश्यते
सोयुष्मादृशः युष्मादृक्षः युष्मादृक् यद्वदृश्यते सोयादृशः यादृक्षः यादृक् एषद्वदृश्यते सो
एतादृशः एतादृक्षः एतादृक् समानशब्दपूर्वस्यादिष्टेर्धृतिः टकूसकूक्विपोभवंति एषुसमानस्यसो

च समानद्वदृश्यते सोसदृशः सदृक्षः सदृक् णिनिरतीते धातोरतीतेकालेणिनिप्रत्ययोभवति कर
णेऽपपदेधनेणिनिर्वाच्यः अग्निष्टोमेनस्वाहतिरग्निष्टोमयाजी बहुलमनभिधानेऽपिकारकस्योऽग्नि
क्विरत्तेवंशीलःअग्नयोजी हनोघत् हंतेर्निंदायांणिनिर्वाच्यः पितरंनिंदतीतेवंशीलःपित्र्यावी क्विप्
वनिपश्च धातोरतीतेकालेणौचक्विप्वनिपश्चरत्तेतेप्रत्ययाभवंति क्विप् त्रासत्रधीत्रतित्रसः
त्रा त्राणंत्रधीदितित्राहा त्रत्रमवधीदितित्रत्रा सुष्ठुकरोतीतेवंशीलःसुकृत् कर्मकृत् पापंम
त्रंपुण्यंकरोतीतेवंशीलःपापकृत् मंत्रकृत् पुण्यकृत् शास्त्रंकरोतीतेवंशीलःशास्त्रकृत् सोमंसुनोती
तिसोमसुत् अग्निंचिनोतीतेवंशीलःअग्निचित् वविश् रतासहतेऽयुधरतिरन्युधा युधृसंप्रहा
रे रणानंअकार्षीदितिरणकृत्वा सह्युध्यतरत्तेवंशीलःसह्युधा सह्करोतीतेवंशीलःसहकृत्वा।
सुनोतीतेवंशीलःसुता यन्तीतेवंशीलःयन्ता ह्रः सरसिनायतेरत्तेवंशीलेसरसिनं पयेनायतेरत्तेवंशी

न यत्यन्तः सरोन्तः कक्कवत् धातोरतत्किजेक्कवत्प्रत्ययोनवतः भावकर्मयोः क्रः कृवतुकन्नर्थे
व उकावितौ अल्लायितन्त्लातंत्तया भावोनपुंसकोतः अकारिरितिकृतः घटस्तेन कृतः सर्वैरु
तवान् अकार्षीदितिकृतवान् त्रितेनुम् गत्यर्थाकर्मकात्कर्त्तरिक्तः गत्यर्थाकर्मकाच्चयातोः
कर्त्तरिक्तः प्रत्ययोनवति भावकर्मणोरपि गांगोगतः आगमतरतिगतः स्वामी अस्वादितिक्षितः
अमांतस्यकितिऊसेद्धेविाच्यः अद्यमन्तरतिशांतः यस्यक्वचिद्विकल्पेनेट्सनिष्टायांनेट्याच्यः अदम
तरतिदांतः श्लिष्वाङ्स्वाआस्त्रिवसजनस्टनीयतीनांसोपसर्गस्यिनसकर्मकाणामपिकर्त्तरिक्तोवा
अः श्लिष्वालिंगने आश्लिन्नरितिआश्लिष्टः हरिमामाश्लिष्टः अध्यशायिष्टरतिअधिशायितः
रोषमधिशायितः अध्यष्टाहितिअधिष्टितः स्वर्गमधिष्टितः उपासिष्टरतिउपासितः नक्तोन्तरिमुपा
सितः आशिश्रियत्रतिआश्रितः वसिस्नुध्योरिट् उपावात्सीदितिउषोषितः एकादश्यामुपोषितः अ

न्वजनिष्टरतिअनुजातः तमनुजात इत्यजनिप्राङ्भवि आजस्तन्तरतिआस्तः हृषमाहृतः ऋषूर
वयोलमोरः रेफाङ्नरस्यकिन्कारस्यनत्वंवाच्यं अन्वनरदितिअनुजातः शिव पक्षेतेनरमा
श्लिष्टा आश्लेषिरतिआश्लिष्टा स्वाङि कोषासेट् त्वादेस्कारोपधानमषश्चरः सेट्कःप्रत्ययो
वाकिन्नवति शाङ्क्षिरिमिदिक्षिदिधषधृट् परःसेट्कः किन्नवति यत्नद्योतने आद्योतितन्तद्यो
तितं द्युतितं तेनप्रद्योतितः मदतिः संमर्षणेतिसायां आमर्षितन्तमर्षितं मर्षितं पूङोवाक्तः सेट्
पूङ्न्योधने आपावित्रतिपवित्रः पूतः अशायिष्टरतिशायितः त्वादेरितिकिं सुधितः सुधूङीचे
त्यादिः अद्योधिरतिसुधितः अनूदितिनूतः कित उवर्णांतान्तवर्णांतात् क्विप्रियश्रथतोप
रस्यकितः प्रत्ययस्येट्नवति अनूदितिनूतः हनूवोश्वारिरतिहतः दुर्धिरगतिहोः अ

स्वदितिश्चितः श्रिञ्सेवायां श्रयायिरतिश्रितः आदीदितः आदीतरदितश्चपरस्पक्रस्येदूनवति ज्ञीतांतकृवर्त्तमानेपि ज्ञीतंधातवांमतिबुद्धिपूजार्थानांचवर्त्तमानेपितकृप्रत्ययोभवति दस्तस्यनीरश्च दकाराऽन्तेरत्नस्यक्रस्यनस्तेनवति दकारस्यनकारः त्रिमिदालेदने आदिकर्मणि निष्ठाकर्त्तरिवाच्य मिद्यतेतन्मिन्ने अनेतैजेनवर्त्तते मिद्यतेतन्मेदितं मेद्यतीतिमेदितः त्रिखिदा मात्रप्रहरणो प्रखिद्यतेऽसौप्रखिन्नः आयासेन खेदितः खेदितंतेन त्रिस्विदासंचूर्णने स्विद्यतेऽसौस्विन्नः स्विद्यतेतन्स्विन्नं स्वेदितंतेन त्रिधृषाप्रागल्भ्ये स्वादिः धर्षतीतिधर्षितः धृष्टः मन्ज्ञाने मन्यतेऽसौमतः बुधृअवगमने बुध्यतेऽसौबुद्धः पूञ्पूजायां पूज्यतेऽसौ पूजितः सः अदोजघुः अदोजघुरादेशोभवति कितितकारेखपिच आदितत्जग्धं रःरेफाऽन्त

रस्यक्रस्यनत्वंवाच्यं भवति कृविक्षेपे क्षुतरः घोर्विरसे वकारिःप्रसोविकीर्णः क्षुरःरवयोहानौ अऊारितत्जाग्रं किंशारारं पूरीःपूर्णौ पूर्यतेऽसौपूर्णः ज्याधोदितः ज्याधेरोदितश्चयाधातोस्तीनोभवति ऊनःखेदने ऊनातीतिऊनः अलाविरतिऊनः ज्याक्योहानौ यहोक्तिच ज्यायिरतिज्यानः नुजोकौटिल्ये अनोजिरतिनुन्नः ओकःस्थागे स्थामा अस्थायिनेरतिहीनः धूःहूःजीःदीःधीःमीःरीःलीःव्रीःतेनवोदितः धूःप्राणिप्रसवे असाविरतिऊनः हूःपरितापे अहीवीतिऊनः जीःविहायसागतौ अजयिष्टरतिहीनः हीःलज्जे अह्रीयिरतिहीनः मीःहिंसायां अमायिरतिमीनः धीःआश्वारे अधायिरतिधीनः रीःस्रवणे अरायीतिरीणः लीःश्लेषणे अलायीतिलीनः व्रीःवरणे अव्रायीतिव्रीणः एतेस्वादयःउदितः ऊप्यायःहवौ अप्यायिष्ट

रतिपानः प्यायः पी प्यायः पानवतिनिष्ठायां स्त्रियां स्त्रियोनिष्ठायोकर्त्तरिदीर्घोवाच्यः दीर्घतिस्त्रि
योनिष्ठातस्यनोवाच्यः अस्तेर्धीतिस्त्रीणाः स्त्रीणावान् भावकर्मणोस्तु अस्तायितव्यस्तितं तेन अ
स्तायिअसोहितः कर्त्तरिमथी यरलवसंयोगादेरदंतानिष्ठातस्यनोवाच्यः स्रस्तमो अस्तासीदस्तिस्त्र
णाः स्त्रैहर्षस्त्रये अस्तायिदस्तिस्नानः स्त्रैहर्षस्त्रये अस्त्रायीतिस्त्रानः स्त्रैस्पालने त्राणाद्यावा त्रा
णाद्येषुनत्वंवानिपात्यते अत्रायिदस्तित्रातःत्राणः घ्राणंश्लेषादाने अघ्रायिदस्तिघ्राणः घ्रातः क्त्रि
क्रायां अक्रैवीत्दस्तिक्रीणःक्रातः नुद्प्रेरणे अनोदिस्तिनुन्नः नुन्नः विद्विचारणे अवेदिदस्तिविद्
विन्नः उदीक्रैदे उदिदस्तिउन्नः उन्नः वागतिगंधनयोः निरवासीदितिनिर्वाणः निर्वातः विद्सत्तायां
अविन्नदस्तिविन्नः विद्ज्ञाने अवेदिदस्तिवेदितः दोदन्ति दादस्यदन्नवतिकितिकारेपरे अदायिद

MEMORIAL

दन्तिदन्नः अदादितिदन्नवान् स्वरात्तोवा स्वराद्दन्नरस्यदादस्यस्वातोनवति कितिकारेपरे प्रादायीतिप्र
त्तः प्रदन्नः अवादायिदस्तिअवत्तः अवदन्नः नाम्यंतोपसर्गस्यरायोर्दिदातेर्लवाच्यः स्वदायितव्यनीन्नं निद
न्नं भावोदिनिष्ठायांवाच्यः दुधाञ्धारणापोषणयोः अधायिदस्तिदितः धात्वापूर्द्धिमदांक्त्यनलाना
वः धैर्चिंतायां अधायिदस्तिधातः स्वाप्रकथने अस्वायिअसौस्वातः पृपालनपूरणयोः अपारिद
स्तिपूर्त्तः मूर्छामोहसमुछ्रायोः अमूर्द्धिदातकितिऊसेद्धौलोपोवाच्यः अमूर्द्धिदस्तिमूर्त्तः मदीहर्षे
अमादिदस्तिमत्तः यजन् षत्वं ष्टुत्वंसंप्रसारणं अयाजिदस्तिदृष्टं ष्टुवप्वाजतंत्रसंताने अवायित
तन्त्रसं वहः वौशेव तयोर्ष्टुत्वं ढत्वलोपः अवाक्षीत्सौऊढः केशतंत्रसंताने अमायिअसोवीतः
केशस्पर्द्धायां अफायिदस्तिकृतः वदव्यक्तायांवाचि अवादिदस्तिउदितः वचूपरिभाषणे अवाचि

इतिङ्कः वस्तिवासे वसिस्तुधोरिट् अवासिरतिउषितः क्षुधुबुनुक्षायां अक्षोधिरतिक्षुधितः
जिघर्षणाये अस्वाक्षीरितिसुक्षः ऊर्ध्वभ्रूभेदने वेटोनिष्ठायामिट्न स्कोरद्योश्च संप्रसारणं न
तं णत्वं अन्नश्चिरितिक्लूः जनखनोरानिष्ठायां अजानिरतिजातः खनःगखनेने अखानिरतिखा
तः पचोवः पचःपरस्यक्तस्यवोनवति अपाचिरतिपक्वः अपाक्षीदितियक्वान् हैहये क्वायोमः क्वा
यःपरस्यक्तस्यमोनवति आतं अक्वासीदितिस्वामः स्रुस्रोषणे स्रुषेकः स्रुषेःपरस्यक्तस्यकोन
वति अशोधिरतिस्रुक्षः स्फयःस्फी स्फायस्फीनवतिनिष्ठायां अस्फायिष्टदो अस्फायिष्टरितिस्फत
येट्पाने अधायितत्पीतं स्वामी मैत्राष्टे अगायितत्गीतं पाघाने अपायितत्पीतं दोस्रवखंड
ने अदायितत्दितं खोतकर्मणि असायितत्सितं माङ्माने अमायितत्मितं षेटिनिष्ठायांजि

जोपोवाच्यः अचोरिश्रसोचोरितः चुरस्तेये अपाचिरतिपाचितः कलकवत् निष्ठासंज्ञो इतिनिष्ठाधि
कारः कसुकानोणावेवत् धातोःकसुकानौप्रत्ययोनवत् अतीतिकाले तौचणाण्इतिवत्परस्मैपदा
त्मनेपदयोनवतः णाद्यादिताद्विर्वचने चकारइतिचक्रुवान् चक्रुवांसौचक्रुवांसः वसोर्वत्वम् चक्रुषःचक्रु
षा चक्रुष्यांचक्रुवद्भिरित्यादि चक्रेरतिचक्राणः नमसेवायां वनाजनरतिबनजान् नेनेरतिबन
नानः नागनिशास्तये नजागारइतिजनागवान् रुतद्विनामेकस्वराणामादंतानांचघसेरेवङ्कसोरि
त्यात्वोनम्मेषां बभ्रुवरतिबभ्रूवान् बुबोबुङ् बभ्रुषः बभ्रूवेरतिबभ्रूवानः अदभक्षणे आदरति।
आदिवान् क्रगतौ आररतिआरिवान् दरिद्रातेरनषिनिलाजोपिलेननेट् ददरिद्रतिददरिद्रिवान्।
ददीरतिददरिवान् ददेरतिददानः दृषः वस्योलाडिदिभावः घरूपसर्गे गमांस्वरे जघासरति

जग्मिवान् गम्हनविद्विवरह्यांक्सोवेट् गाङ्गतो जगामरतिनग्मिवान् मनोधातोः जगन्वान् ह
न्हिंसामतोः जघानरतिनघ्निवान् जघन्वान् विद्ज्ञाने विवेदरतिविविदिवान्विविदान् विदश्च
वेद्ज्ञाने विवेशरतिविविशिवान् विविशान् रणोहार्थः रणातीतो रण्यरतिरण्यिवान् इतिक्रमु
कानोक्तमनौतिङ्क्तेवत्प्रक्रियायां क्रियापदेगाम्यमानेधातोःरान्तानोप्रत्ययोनवतः
नौवतिनेवत्परस्मैपदात्मनेपदयोर्नवतः यच्चतीतिपचन्नास्ते पठतीतिपठन्तिष्ठति गैराष्टे गायती
तिगायन्गच्छति ह्मस्नेतेः अकारस्थानेपरेमुगागमोनवति पचतेःसौपचमानः पठति यजतीतिय
जन् यजतेःसोयजमानः मन्यतेमन्यतेरतिमन्यमानः मनुबोधने मनुतेःसौमन्वानः करोतीति
ऊर्वन् सन् कृतेरतिऊर्वाणः क्रियतेःसौक्रियमाणः उपसर्गनिमित्तात्कृत्तकारस्यणोवाच्यः

कृविक्षेपे किरतीतिकिरन् प्रपीयतेःसौप्रपीयमानेणाः श्वासप्रवेशने श्वासेरानर्द श्वासेःपरस्या
श्वानकोश्वाकारस्यर्नवति श्वासेःसौश्वासानः वाहीयोःवातुः श्रवणंसिरस्यन्नप्रत्ययस्यवानुमाग
मोनवति र्कोरेरपिचपरे उद्व्यथने उद्वतीत्युद्वन् उद्वतितत्उद्वत् उद्वतीउद्वंती उद्वंति स्त्रीचेत्
उद्वती उद्वंती उद्वतेसौउद्वमानः अप्ययोरानिसं अप्रत्ययप्रत्ययसंबंधिनश्कारास्यस्यानुर्नि
संनुम्नवति र्ईयोःपरतः नवतिसानवंती पचंती रिअंती नवतितत्नवत् नवंतीनवंति पचतितत्
पचन्पचंतीपेचंति रिअतीतिरिअन् रिअतितत्रिअत् रिअंतीरिअंति दिस्कानांनशादीनांचत्रानुर्नि
संनुम्प्रतिषेधोवक्तव्यः शीवा दरातीतिददत् दधातीतिदधत् जक्षतक्षदसनयोः जक्षितीतिजक्ष
त् जागर्तिरतिजाग्रत् दरिद्रातीतिदरिद्रत् चकासरीसौ चकास्तीतिचकासत् श्वासुश्वसनुशिष्टौ श्वा

ग्लानिशासत् दद्यातिसादद्ती दद्यातितत्दद्त् दद्ती दद्यंतीदद्ति दध्यंतिसादधती दध्यंतितत्दधत् दध
ती दधंति दधति जागर्ग्निसाजाग्रती तत्जाग्रत्जाग्रती जाग्रंति जाग्रति दरिद्रातिसादरिद्रती तत्द
रिद्रत् दरिद्रती दरिद्रंति दरिद्रति चकास्लीतिसाचकासती तत्चकासत् चकासती चकासंति चकास
ति शास्तिसाशासती तत्शासत् शासती शासंति शासति विदेर्वविसुः विदेर्धतोर्ज्ञिविषयेवावसु
प्रसयोनवति वेत्तिअसौविद्वान् विद्वत् अत्रनवक्तत्रनवश्ब्दौपूज्यार्थेनिपातेते अत्रनवंतेपूज्याःन
दृष्टिश्राः तत्रनवंतिःपूजैर्नगसाहैर्नीतिते शीलेतृन् धातोस्तृन्प्रसयोनवति शीलेधर्मे करोतीतिवं
शीलः कर्त्ता हरतीतिवंशीलः हर्त्ता णीञ्प्रापणे नयतेवंशीलःनेता रघुस्तुकु धातोःशीलेधर्मे
रघुस्तुकुतेप्रसयानवंति अजेरुन्निराकरुन्प्रजनउत्पचउत्पतयसउन्मदरुचूअपत्रपद्रुतुद्रुधुसद्रु

स्तूत्रान्संतःएमःस्नु अनेकरोतीतिवंशीलःअनेकरिस्नुः निराकरोतीतिवंशीलः निराकरिस्नुः ज
नीप्राड्नाविं प्रजायतेरतिवंशीलः प्रजिस्नुः उत्पचतीतिवंशीलः उत्पचिस्नुः पत्लगतौ उत्पततीतिवंशी
लःउत्पतिस्नु असुक्षेपणे असतीतिवंशीलः असिस्नुः मदीहर्षे उन्माद्यतिरतिवंशीलःउन्मदिस्नुः रु
चूदीप्तौ रोचतेरतिवंशीलः रोचिस्नुः त्रपुक्रुकायां अपत्रपतेरतिवंशीलः अपत्रपिस्नुः द्रुतुक्रुनिवं
त्नतिरतिवंशीलः वर्त्तिस्नुः द्रुधुद्रुवृ वर्द्धतिरतिवंशीलः वर्द्धिस्नुः षद्लृमर्षणे सहतेरतिवंशीलः सहि
स्नुः चरगतिभक्षणयोः चरतीतिवंशीलः चरिस्नुः भवतीतिवंशीलःभविस्नुः ज्ञाजनदीप्तौ ज्ञानतेरतिवं
शीलः ज्ञानिस्नुः हृसुअन्त्राभेसुञ्जिलोपाभावोवाय्यः कारयतीतिवंशीलः कारयिस्नुः स्नानिस्नान्
स्नाग्निपचूपरिमृज्नाभ्यः स्नुः स्नेहर्षहर्षे स्नापयतीतिवंशीलः स्नास्नुः जिनये जयतीतिवंशीलःजि

ष्णुः तिष्ठतीत्येवंशीलः स्थास्नुः नवतीत्येवंशीलः नूस्नुः श्लेकोतिस्नये श्लाघतीत्येवंशीलः श्लास्नुः स्नित्स
ये स्नायतीत्येवंशीलः स्नेय्स्नुः पचतीत्येवंशीलः पक्ष्णुः मन्यूष्णुदौ परिमार्ष्टिस्येवंशीलः परिमार्ष्टृ
र्णुः विषत्रसगधधषसिपणस्नुः विष्णुव्याप्तौ वेवेष्टीत्येवंशीलः विष्णुः त्रसीभये त्रस्यतेवंशीलः
स्नुः गध्यत्यभिकांक्षायां गध्यतीत्येवंशीलः गध्नुः निधृषाप्रागल्भ्ये धृष्णोतीत्येवंशीलः धृष्णुः सिप्
प्रेरणे सिप्यतीत्येवंशीलः सिप्नुः वाकोकणाः धातोः शीलेर्थेवाकञ्ककणाएतेप्रत्ययाभवंति जल्प
निन्दाकृदुंट्वृदृणम्वाकप्रत्ययः जल्पव्यक्तायांवाचि जल्पतीत्येवंशीलः जल्पाकः निन्दुद्यांञ्वा
यां निन्दतेरत्येवंशीलः निन्दाकः कुट्टछेदने कुट्टयतीत्येवंशीलः कुट्टाकः लुंट्दौर्ये लुंटयतीत्येवंशी
लः लुंटाकः ह्रद्संज्ञकौ हृणातेरत्येवंशीलः वराकः सांतश्चार्तिसनिन्दाम्वाप्रत्ययः दुकृञ्करकर

णे चिकीर्षतीत्येवंशीलः चिकीर्षुः ग्रहव्यादाने जिघृक्षतीत्येवंशीलः जिघृक्षुः आदृंसदृशायां शा
र्शसतेरत्येवंशीलः शार्शसुः निन्दतेरत्येवंशीलः निन्दुः लषपतपदस्थाभूषहनकमगमजनखादाम्णिण्वुलः ज
ल्पप्रत्ययः लषकंतौ कंनषतीत्येवंशीलः लाषुकः पततीत्येवंशीलः पातुकः पठतेरत्येवंशीलः पा
ठुकः तिष्ठतीत्येवंशीलः स्थायुकः नवतीत्येवंशीलः नावुकः वृषवृष्टौ वर्षतीत्येवंशीलः वार्षुकः हंती
त्येवंशीलः घातुकः कमुकांतौ कामयतेरत्येवंशीलः कामुकः गधतीत्येवंशीलः गामुकः मृङ्हिंसा
मां म्रियतीत्येवंशीलः शारुकः स्पृहिगृहिपतिदयिनिद्राशसिभ्यः स्पृहरुद्यांगृहग्रहणीयतरोस्व
र्तेत्रयस्मुरादयोदंताः शक्नोतिजोषाभावोवक्तव्यः स्पृहयतीत्येवंशीलः स्पृहयालुः गृहयतेरत्येवंशीलः
गृहयालुः पतयतीत्येवंशीलः पतयालुः दयतेरत्येवंशीलः दयालुः नमरेरः नमकपिस्मिनम्पूर्वनसक

सिसिंसदीर्घाण्मोरप्रत्ययोभवति शीलेर्थे णमुप्रकृतेश्चेह नमतीसेवंशीलः नम्रः कपिचजने कंपते रसेवंशीलः कंप्रः स्मिङ्ग्रथहसने स्मयतेरसेवंशीलः स्मेरः जसुमोक्षणे नजस्मतीसेवंशीलः जस्रः कामयतेरसेवंशीलः कम्रः हिंसिहिंसायां हिंनस्तीसेवंशीलः हिंस्रः दीपीदीप्तौ दीप्यतेरसेवंशीलः दीप्रः यसादेः कमरः यसस्त्रदण्मः कमरप्रत्ययोभवति शीलेर्थे यस्त्रस्रदने यसनीसेवंशीलः यस्मरः स्मरः सगतौ सस्नीसेवंशीलः स्मरः स्रद्नस्नाणौ अन्नीसेवंशीलः अम्बरः निदिरविशरणौ निदिविदिछिदे कुरच्छाद्यः निदुरः निनन्नीसेवंशीलः निदुरः विद्ज्ञाने विद्सत्तायां विद्लाभे विद्विचारणौ वेत्तिविद्यतेविंरतिवित्तेरसेवंशीलः विदुरः छिदिरदैधीकरणौ छिनन्नीसेवंशीलः छिदुरः भादेर्युरः नासृनंनमिद्ण्मोधुरप्रत्ययोभवति नासृक्षीसौ नासतेरसेवंशीलः नासुरः नंनेऽशामर्दे

शिव
२०

ने ननक्किरसेवंशीलः नुंगरः निमिदास्नेहने मेद्यतिरसेवंशीलः मेदुरः यजनपदशकरण्मोयजेनेमः ऊकञ्प्रत्ययोभवति शीलेर्थेजुक् तसंनियोगेयजोलुग्भवति यायज्यतेरसेवंशीलः यायजूकः यजदेवपूजासंगतिकरणादानेषु वदव्यक्तायांवाचि जप्च वावद्यतेरसेवंशीलः वावदूकः जंनप्यतेरसेवंशीलः नंन्नूनपूकः इंरदृशने इंदृप्यतेरसेवंशीलः इंदृशूकः जागर्तेर्ऊकोवाच्यः जागर्तीसेवंशीलः जागरूकः घिरच्छदृनिरणानशनिसृगमिमक्रप इसस्पपितिकृतिभुकू रणगतौ एतीसेवंशीलः इत्वरः नशदृनि नश्यतीसेवंशीलः नश्वरः जयतीसेवंशीलः जित्वरः सृगतौ सरतिरसेवंशीलः सत्वरः गम्लृगतौ गच्छतीसेवंशीलः गत्वरः भृगत्वरोनिपासतेरशीलेर्थे निय कुकुको निभीनये विनेतीसेवंशीलः नीरुः नीलक भृवंद्योरारुः भृहिंसायां भृणातिरसेवंशीलः शारारुः वदिस्यनि

वाहनस्तुसो: वेस्तेरसेरवंशीलः वंदारुः रषेरुश्च रषेरुप्रसयोनवति श्रांतादेराश्च रषुरक्षायां रं
अतीसेवंशीलः रक्षुः स्वारंशासपिसकसोवरः एभ्योवरप्रसयोनवति शीलेर्थे तिष्टतीसेवंशील
स्वावरः रंशोश्चर्ये रंषुरसेवंशीलं रंश्वरः भासदीप्तौ भासतेरसेवंशीलः भास्वरः पिसगतौ
येसतेरसेवंशीलः येस्वरः कसगतौ कसतीसेवंशीलः कस्वरः आदतः किदिश्चनूते आकारांताद
कारांताजनिनमिगमिसभ्यश्चशीलेर्थेनूतेकाजेकिप्रसयोनवति एवादिवधातोश्चादिर्वचनं राम सोम
यषिर्यस्तेरदिगश्चिक्रिरनुतं यानकानवन्निराजकिः पौरंदरिकेमहाहिनान् १ यापाने भ्वादिः पयौर
सेवंशीलः पयिः दुदाञ्दृत्ने क्वादिः दृदौरसेवंशीलः ददिः दुकृञ्करणे तनादिः चकारस्तेवंशी
लः चक्रिः ह्वरणे स्वादिःवरारस्तेवंशीलः वन्निः हृहरणे भ्वादिः आजहारस्तेवंशीलः आजनिः

DR. BHAU DAJI MEMORIAL

१ तहानन्निर्महाश्चर्यनेमिर्नृपगणोपितं ब्राह्मणानांश्रुतिविदांगणेजग्मिर्धनंमुदं २ जनीप्राडुभा
वे दिवादिः जनेरसेवंशीलः जनिः णामुमकवेनष्टेव भ्वादिः ननामरस्तेवंशीलः नेमिः जनोगा
मरस्तेवंशीलः जग्मिः इतिस्त्रीलाधिकारः अथोणादयः सरोणादयः सर्वस्मिन्कालेउणादय
प्रसयोनवंति रुवापाजिमिस्वदिसाधिभ्रंशुभ्रस्जिणप्रसयोनवति करोतीतिकारुः ज्ञातोयुक् वाग
तिगंधहिंसयोः वातीतिवायुः पिवतीतिपायुः जिनये जयतीतिजायुः दुमिन्प्रक्षेपे मिनोतीतिमा
युः स्वदिश्चास्वादने स्वदतेरतिसाडुः साधृसंसिद्धौ साधतेरतिसाधुः अभ्रूभासौ अभ्रुतेरति
आभ्रुः सितनिगमिमसिसचिभवदिधाकुशिभ्रुस्नुन् षिन्नबंधने सचतीतिसेचुः तनुविस्तारे
तनोतीतितंतुः गश्शब्दगतौ गश्शतीतिगंतुः मसीपरिमाणे मस्यतेवामस्यतिरतिमस्तु अवरक्षणे

अवतेर्वकारस्योकारः अवतीतिऽवुः हिंगतौदेवेच हिनोतीतिदेवुः दधातीतिधात्रुः नुशब्दाङ्काने
क्रोशतीतिक्रोष्टा अवतेमुम् अवतीतिऽर्ङमो ङमः आतिदृहिम्यामनिण् अतस्तत्सगमने अ
तति॰ खिजननानोतर्निवासत्वेनसुकृतदुःकृतकर्माणिपश्यतीत्यात्मा दृहिहृदो॰ ईस्तीतिब्रह्म
मन्कथन्यथोरुरः मनिप्रसयेपरेऽपथाय्यस्कारस्परेकोऽवति धृषॄरुसुरुभ्यस्तिनाथावायश्च
नीशेर्ट्रेयदोमः धृञ्धरणे धरतीतिधर्मः घृक्षरणदीप्त्योः घरतीतिघर्मः रुगतौ एतीतिअ
र्मः नेत्ररोगः ष्टुञ्स्तुतौ स्तौतीतिस्तोमः षुञ्अभिषवे सुनोतीतिसोमः जुहोतीतिहोमः मद्ग्रा
णसागे म्रियतेऽसौमर्मः क्षिनिवासगत्योः क्षियतीतिक्षेमः दुस्तुशब्दे कौतीतिस्तोमः नाडीदे
नातीतिनामः याप्रापणे यातीतियामः वातीतिवामः यजूपूजायां यजयतीतियज्ञः णिञ्

शिव
२२

प्रापणे नयतीतिनेमः ऐपेट्टगतौ ध्यायतेरतिरयामः रेशब्दे रौतीतिरामः पद्यतेतत्पद्मं भीधु
वोर्भक् जिनीनये विनेतीतिनीमः धूञ्कंपने धुवतिरतिधूमः धूञ्देवनेऽतिः धूञ्कंपने धूनोतीतिधू
लिः ऋरिंगतौ अंगतेसाऽङ्गुलिः रदितः भविष्यद्येणिनिः आगमिष्यतीतिआगामी भविष्यती
तिनावी गमेर्डेः गच्छतीतिगोः ग्लानुदिभ्योडौः ग्लैहर्षक्षये ग्लायतीतिग्लौः नुदप्रेरणे नुदती
तिनौः ग्लैङ्शब्दसंघातयोः ग्लायतेस्त्रीलेट् दिलोपः यतः ष्ठितः ग्लायतीतिग्ला ॰ जक्षत्स्वर्नां जक्षेरीर्मुट्च
कमयोः जक्षयतिऽपुण्यपापकर्माणिपरपतिसाजक्षीः राजृदे॰ कन् राजधन्यघप्रतिदिवियुद्यतत्त
दंशापचिषप्रश्नानुमहानेराजाद्यः राजतेऽसौराजा धन्वगतौ धन्वतीतिधन्वा ऋगतौ ऋवा
दिवृक्षीज्ञादिमगीषाव्यवहारद्युतिस्तुतिकांतिगतिषु प्रतिदीव्यतीतिप्रतिदिवा युमिश्रणे यौतीति

युवा दृष्टहृष्टो वर्षतीतिदृषा तकृतनूकरणे तक्षतीतितक्षा देशदृशने दृशतीतिदृश् पविविलारे
ऊसश्रसोर्लुक् रहितः पचंतीतिपंच षप्समवाये अश्नूङ्व्याप्तौ अनयोर्लुक्वाच्यः सर्पतेरतिस
स अश्नुवतेरतिअष्ट एलुतौ अस्यगुणः नुवंतिरतिनव महपूजायां अस्मर्योर्नादेशोवुगागम
श्चनिपासतेकनिप्रत्ययेपरे मथतिरतिमथवा सर्वधातुभ्यअस वक्तीतिउच्यतेवाक्यः पाङ्पाने
वायतेरतिपयः तिन्निज्ञानेक्षमायांच तितिक्षतेरतितेजः तप्संतापे तपतिरतितपः रंजरागे
रंजतितत्रजः असिनजोपोवाग्रः रक्षपालने रक्षतिरतिरक्षः अर्चिरुचिस्वचिकृपिक्षादिद्वि
हिभ्यस् अर्चपूजायां अर्चयतीतिअर्चिः रूचूदीप्तौ रोचतेरतिरोचिः भ्रूचूरोके रोचतेरति
रोचिः जुहोतिरतिहविः सृजगतौ सर्पतीतिसर्पिः ज्ञादसंवरणे छुरादिः ज्ञादेरिसमनत्रयत्र

किपुरुषोवाच्यः ज्ञादयतीतिज्ञदिः ज्ञदिर्ह्लादिदेवनयोः ज्ञणात्तिरतिज्ञर्हि सर्वधातुभ्यस्त्रमनो
तनुविस्तारे तनोतीतितनत्तंत्रं मन्ज्ञाने मन्यतेतन्मंत्रं मनुज्परमे पञ्चतितत्यंत्रं ज्ञाद्यतितत्
छत्रं करोतितत्कर्म ज्ञवरणे ज्ञणोतितत्वर्मकुटाज्ञाने ज्ञदातितत्ज्ञाम ज्ञधातितत्ज्ञाम ज्ञाद्
यतितत्ज्ञय धनर्त्तिचक्षिदृवपितपिजनियजिभ्योजस् धन्राष्टे धनतितत्धनुः रुगतौ गुणःरु
ज्ञतीतिज्ञरुः चक्षिर्व्यक्तायांवाचि चष्टेरतिचक्षुः एपालनपूरणयोः पिपर्त्तिरतिपरः वदुवष्बीज्
तंतुसंताने वपतीतिवपुः तप्संतापे तपतीतितपुः जनीप्राउत्पत्तौ जायतेरतिजनुः यजदेवपूजा
संगतिकरणेषु यजतीतियजुः ज्ञवस्तुतंत्रिभ्यः ईः ज्ञवतीतिज्ञवीः वृज्ञवनतरणयोः तरतिरतितरीः स्त्रा
ज्ञादने स्त्रणोतिरतिस्तरीः तंत्रिकुटुंबधारणे तंत्रयतेरतितंत्रीः सोकर्मकेनिमः सुखेननियतेर्

तिनिहिलिमं काष्टं सुखेनपच्यतेरतिपचेलिमाः श्रावकाः अणादयोऽपरिमिताःप्रयोगमनुसरतप्रयो
क्तव्याः रक्तणादयःउमतदर्थयोर्नवेष्यति धातोर्नविष्यतिकालेउमप्रत्ययोभवति तदर्थयोर्कि
यायांप्रयुज्यमानायां नोकुंब्रजति पठ्यक्रियायांवापि पठितुमीष्टे डुञ्स्तुतौ स्तोउंरहते उमर्थेबुण्
वक्तव्यः रूपंदर्शकोब्रजति कालसमयवेलासुपिउम् नोकुंकालः रूढ्यधयने अध्येउंसमयः
स्तोउंवेला घञ्भावे धातोर्नविर्थेघञ्प्रत्ययोभवति चजोःकगोघिति चकारजकारयोःककारगका
रोभवतोघितिप्रत्ययेपरे डुपचष्पाके पच्यतेरतिपाकः यजूंदेवपूजादिषु इज्यतेरतियागः रणग
तौ ईयतेरतिआयः सनव्योर्हानौ त्सप्यतेरतित्सागः नप्यतेरतिनागः नावकरणार्थेघञिस्नेन
सोपोवाध्यावाच्यः स्नप्यतेऽनेनेतिस्नेनंवारणगः नावेकिं स्नप्यतेस्मिन्निति स्नेगः आतोयुक् दीयतेरति

रायः पापाने पीयतेरतिपायः रनरानस्ये आरभ्यतेरतिआरंभः संज्ञायामकर्त्तरिच कर्त्तविक्रियेका
रकेभावेचघञ्प्रत्ययोभवति संज्ञायांविषये प्रतिकार्यमाक्रियतेरतिप्रतीकारः दीयतेऽस्मिन्निति दा
यः विक्रियतेऽनेनेतिविकारः अपमन्यतेऽनेनेतिऽपमानः मन्यूष्मुषो लिख्यतेऽनेनास्मिन्निति लेखः
खः चरगतिभक्षणयोः आचर्यतेऽस्मिन्निति आचारः ऋ अधयने उपाधीयतेऽस्मादितिउपाध्या
यः खरादः ऋऋकारांतेभ्योधातुभ्योऽप्रत्ययोभवति भावादौ घञोपवादः चित्रचयने चीयतेरतिचय
नीयतेरतिनयः णीञ्प्रापणे नीयतेरतिनयः णुस्तुतौ नूयतेरतिनवः कृविक्षेपे कीर्यतेरतिकरः
गृनिगरणे गीर्यतेरतिगरः लूञ्छेदने लूयतेरतिलवः हृञ्हरणनतरणयोः तीर्यतेरतितरः मदा
मदादीनामप्रत्ययोभवति भावार्थे मद्यतेरतिमदः पणव्यवहारेस्तुतौच पण्यतेरतिपणः ज्ञा

मदमुपशमे शाम्यतेरम्यतेश्चशामः दमः श्रमखेदे श्रम्यतेरतिश्रमः नमुचलने त्रम्यतेरतित्रमः हिं सिहिंसायां हिनस्तीतिसिंहः सिंहेवर्णविपर्ययश्च मृन्नौघनः मृन्नौकादिम्येपरिछेदेचानिधेयेहंतेर त्यत्योनवृते घनाऽदेशश्च हन्यिकाछिम्बंहंतीतिदधिघनः सैंधवपरिछेदोहनतेरतिसैंधवघनः हनोव धादेशाश्चाप्रत्ययः हन्यतेरतित्वधः द्वितोथुः द्वितोथातोरथुप्रत्ययोभवति भावादौ दुवेष्टकंपने वेपतेर तिवेपथुः दुणादिसमूहो नंद्यतेरतिनंदथुः दुर्ग्विरगतिवृद्धोः मृग्यतेरतिमृगयथुः द्वितस्त्रिमकृतत्रा ते द्वितोथातोस्त्रिमकूप्रत्ययोभवति तेनधात्वर्थेनकृतेर्थेवाच्येसतिक्रियायानिवृत्तः कृत्रिमः यदः दुरुच्च धारणपोषणयोः संनारेणानिवृत्तंसंनत्रिमं युदं पाकेननिवृत्तःपक्किमः यावित्रिमं विप्रधने नदृ को धातोर्नदृकारस्तौप्रत्ययोभवतः भावादौ यन्याच्यतविछप्रछरक्षस्वप्नाश्चोनदृप्रत्ययः स्तो

ञुनिःश्रुः यजदेवपूजादिषु इज्यतेरतियज्ञः दुयाचृयाञ्चायां याच्यतेरतियाच्ञा यत्नप्रयत्ने यत्यतेर तियत्नः विछगतौ छज्मे छकारस्यकारादेशोभवति नेपरे रकारादेशः संप्रसारणबाधार्थः वि छ्यतेरतिविछ्मः मछस्नीक्षायां प्रछ्यतेरतिप्रश्नः रत्नपरीक्षणे रत्नयतेरतिरत्नाः जिषप्रापणे स्वप्यते स्नमः उपसर्गकर्मधारेषु दाधोः किप्रत्ययः कर्मण्युपपदेऽप्याधारेवकिः श्रंतर्धीयतेरतिश्रांतर्धिः श्रादा यतेरतिश्राधिः श्राधीयतेरतिश्राधिः उदकस्योदारेरुदकंधीयतेऽस्मिन्निति उदधिः पयः धीयते ऽस्मिन्निति पयोधिः युट्नावे धातोर्नविर्येयुट्प्रत्ययोभवति युवोरनाकौ सायतेतत्तानं क्रियतेत त्करणं क्रियतेतत्हरणं दिवुक्रीडादिषु दीयतेतद्देवनं ऊदनादनयोः रूयतेतद्रवनं दीयतेत द्दानं भूषाऽलंकारे भूष्यतेतद्भूषणं उदः स्थास्तंभोः सनोपश्च ष्ठागतिनिवृत्तौ उत्थीयतेतदुत्थानं

उन्नेभ्यतेतत्उन्नेभ्यं स्तेनरोधने साधनाधारयोर्युट् साधनेऽाधारेचयुट्प्रत्ययोभवति पच्य
तेऽनेनेतिपचनोग्निः पच्यतेऽस्मिंपचनी स्थाली ईषद्दुःसुषुसुवल्यू ईषादिषुप्रसुप्रमाने
सुखल्यर्थेतोप्रत्ययोभवतः भावादौ जकारोनेदन्तापनार्थः ईषत्सुप्तकुक्षार्थौ दुरुक्षार्थः
ईषद्भूयतेऽतिर्ईषद्भवः दुर्भूयतेऽतिदुर्भवः सुखेनभूयतेऽतिसुभवः ईषत्क्रियतेऽतिर्ईषत्करः
प्रपंचोदरिणा सुकरःदुःकरः दुःखेनयुध्यतेऽतियोधनः सुखेनयुध्यतेऽतिसुयोधनः दुःखेन
आयोभूयतेऽतिदुरायोभवः ईषदायोभवः दुःखेनआयः क्रियतेऽतिदुरायंकरः सुखेनआयः क्रि
यतेऽतिस्वायंकरश्चेत्रोभवत ईषदायः क्रियतेऽतिर्ईषदायंकरः सुखेनपीयतेऽसौसुपानः दुःखे
नपीयतेऽसौदुःपानः ईषत्पीयतेऽसौईषत्पानः सोमोभवता दुःखेनशस्यतेऽतिदुःशासनः सु

खेनशास्यतेऽसौसुशासनः दुःशासःसुशासः इतिनावाद्यधिकारः अथकृत्यप्रक्रिया तत्रादीनां
कृत्संज्ञापाणिन्यादीनां कृत्यानामकर्मणोरेव तव्यानीयोधातोस्तव्यानीयोप्रत्ययोभवतः भा
वकर्मणोः ईध्यतेऽतिएधितव्यं एध्यतेऽतिएधनीयं त्वया भावस्यैकत्वादेकवचनंनपुंसकत्वंच भू
यतेऽतिभवितव्यं आस्यतेऽनेनेऽस्मिन्वाऽऽस्यतेऽतिआसनीयं क्रियतेऽतिकर्तव्यः कृत्यानांयोधर्मस्त्व
या प्रयायतेऽतिप्रयाणीयं दृष्टोयदा गम्यतेऽतिगन्तव्यं ऋत्विग्यज्ञेदृत्विग्वरणे व्रियतेऽति
वरीतव्यं स्वरायःस्वरंतादातोर्यप्रत्ययोभवति भावादौ चिनुतेयजे चेतुमर्हंचेयं नेतुमर्हंनेयं नेतु
मर्हंनेयं असरूपोऽस्त्रियांवाबाधकःसरूपस्तुनिसं चीयतेऽतिचेतव्यं चयनीयं सोतात्किकी
र्ष्यतेवाकिकीर्षितुमर्हंकिकीर्ष्यं हिंस्यतेऽतिहिंस्यं ज्ञीयतेऽतिज्ञेयं ज्ञेयनेयोरा

क्यार्थेनिषासेते स्वातः आकारांतात्तेर्थप्रत्ययोनवति ऋकारस्यरकारः दातुमर्हंदेयं गीयते
इतिगेयं स्नेहर्षक्षये ग्लायतेरतिग्लेयं पातुमर्हंपेयं पुरुकात् ऋकारोपधात्पवर्गांताच्चकारे
ऋधातोर्यप्रत्ययोनवति ऋध्यपाक्तेने ऋध्यतेरतिऋध्यं जघ्नत्यमक्कायांवाधि सहगदमदचर
यमतकऋसचतयतजननहनएतेशकाद्यः सत्यतेरतिसत्यं गद्यमक्कायांवाधि गद्यतेरतिगद्यं
मदीहर्षे मद्यतेरतिमद्यं चरर्यतिरतिचर्यं यमुज्यरमे यम्यतेरतियम्यं तकृस्नेने तकीरुङ्
जीवने तक्यतेरतितक्यं शसुहिंसायां शास्यतेरतिशास्यं चतयाचने चत्यतेरतिचत्यं यतीप्रय
त्ने यत्यतेरतियत्यं जनीप्रादुर्भावे जन्यतेरतिजन्यं हनहिंसागत्योः हन्यतेरतिवध्यं हनोवधादे
शाः एतेषादशशकाद्यः रुसंसातात्घण् रुवर्णांतादसंतानांबधातोर्घ्णप्रत्ययोनवति

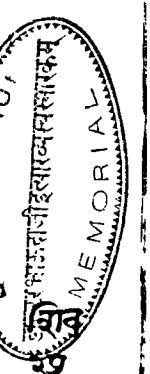

कर्तुंयोग्यंकार्यं हवरणे ह्रियतेरतिवार्यं उच्यतेवाक्कुमर्हंवाच्यं रहेस्नेहसने स्नेहतेरतिस्नेहं वहस्रावणे उह्यतेरतिवाह्यं हनोयत् हन्यतेरतिघात्यं चनोःकणोयिति पच्यतेरतिपाक्यं युज्यतेरतियोग्यं रुजोभंगे रुज्यतेरतिरोग्यं वधेःशब्दसंज्ञायांकुत्वंवाच्यं उच्यतेरतिवाक्यं यजऋचयाचरुप्रवचरुचस्तुशंसगर्हणेभ्योघञ्णिकृत्यानांवः यजदेवपूजादिषु ईज्यतेरति
याज्यं याच्यतेरतियाच्यं रुवहीभ्यो रुच्यतेरतिरोच्यं प्रोच्यतेरतिप्रवाच्यं अर्चपूजायां अर्च्य
तेरतिअर्च्यं स्तनवयोहानौ तन्यतेरतितान्यं पूजपूजायां पूज्यतेरतिपूज्यं गुजशब्दे गज्यतेर
तिगज्यं भुजपालनाभ्यवहारयोः भुज्यतेरतिभोज्यं ऊरुवञ्चाके उवर्णांतादवञ्चाकेर्येघ्णप्र
त्ययोनवति ऊरीतोर्मप्रत्ययःस्वरवत् तुंपेरवरुपमःरुसेवुंकाममनसोरपि समोवाहितत

योमांसस्यपचिवृद्ध्योः १ वृञ्छेदने व्रयतेरतिलाव्रश्चवश्चेलाश्चोः श्चवश्चेलाव्रश्चः श्रव्र
श्रवणे श्रोतुमनोयस्यसः श्रोतुमनाः नोकुंकामोयस्यसः नोकुंकामः दुधाञ्धारणापोषणा
योः संपूर्वं संहितंसहितं संततं सततं तनुविस्तारे संपूर्वं मांसस्यपचनं मांसपचनं मांसस्यपा
कः मांसपाक ऽरुउपधात्क्वप् ककारोपधात्धातोः क्वप्प्रत्ययोनवति कृतीछेदने कृत्य
तेरतिकृत्तं वृतुवर्त्तने वृत्यतेरतिवृत्तं वृधुवृद्धौ वृध्यतेरतिवृध्दं कुसुसामर्थ्ये क्रुष्यतेरति
कृत्यं कृपिचतोर्नचत्दीप्तौ चत्यतेरतिचत्तं मन्मनुङौ मन्यतेरतिमन्यं मान्यं मन्योवा
नुबोधावे नाम्निउपपदेधुवोभावेक्वप्प्रत्ययोनवति ब्रह्मणाभावःब्रह्मभूयंगतः नाम्निकिं
ञ्नयतेरतिनयं रणत्सुदृब्रह्मणस्नुप्रत्वनःक्वप्वाच्यः उक् रणगतौ र्ययतेरतिरत्यः इत्र

स्तुतौ स्तूयतेरतिस्तुत्यः इत्रवरणे व्रियतेरतिहृत्यः हृञ्हारे हियतेरतिहृत्यः ऋत्रनरणे
व्रियतेरतिनृत्यं शासन्त्रनुशिष्टौ शासेरिः शिष्यतेरतिशिष्यः जुषीप्रीतिसेवनयोः जुष्यते
रतिजुष्यः खनखनने खन्यतेखायतेवावेयं खनस्त्वंक्वपिवाच्यं निद्योधोनदेनिषासेते जिनति
कृत्नमितिनिद्यः ऊकसागे ऊत्रतिकृत्नमितिऊध्यः नदः कृदयोवक्तिप् क्रियतेरतिकृत्यं कार्यं
दृषदृष्टौ दृष्यतेरति दृष्यं वार्ष्यं यातेनावकार्ययोर्विहितासत्यादर्य्येस्ते ऽर्हविधेयेक्वक्वाः रा
रोजसेदृशं दृशिरप्रेक्षणे दृश्यतेवादृष्टमर्हेऽदृश्यः दृशनीयःदृश्यः मन्ज्ञाने मन्यतेवामंतुं
वार्हेमंतव्यः इङ्अध्ययने अधीयतेवाऽधेयेनुमर्हेऽध्येतव्यः सप्रत्ययांतादपिनितरांध्यानु
मिश्चनातिनिदिध्यासतिनिदिध्यास्यतेवानिदिध्यानुमर्हेनिदिध्यासितव्यः विशेषेणाऽनुमिश्चती

तिविजिज्ञासतिविजिज्ञास्यतेवाविजिज्ञासितुमर्होविजिज्ञासितव्यः इतिकृत्यप्रक्रिया अथस्त्र्यधिकारः स्त्रियांयज्ञांभावेक्यप् यजारेर्धातोःस्त्रियांभावेक्यप्प्रत्ययोभवति यज्यजसमज्यतिवप् निपतविद्युज्ज्ञाज्ज्ञज्ञाज्ञरुरुष्परिस्मस्विरस्रटाद्यश्रासस्रजागृहांक्यप्प्रत्ययोभवतिस्त्रियांभावे रम्यतेसारम्या व्रजगतौ व्रज्यतेसाव्रज्या अजगतौ क्षेपणेच संपूर्वःसमज्यतेसासमज्या षड्विधारणागत्यवसादनेषु निपूर्वः निषद्यतेसानिषद्या पत्लृपतने निपूर्वःनिपत्यतेसानिपत्या मन्ज्ञाने मनुबोधने मन्यतेसामन्या विद्ज्ञाने विद्यतेसाविद्या धुन्द्भ्यांनिषये सूयतेसासुता स्त्रीजोयङ् श्राप्यतेसाश्राप्या स्त्रियतेसास्त्री रणगतौ रण्यतेसारण्या क्रिय तेसाकृत्या कृञोयक्वाक्रुक्वः श्रयंकि क्रियतेसाक्रिया रथेस्थांतादेश्चोयजोपश्च रथ्या

छायां रम्यतेसारछा सर्वेर्गुणाः परिस्त्रियतेसापरिसर्या चर्गतिभक्षणयोः परिचर्यतेसापरिचर्या अट्गतौ अट्यतेसाअट्या आस्उपवेशने आस्यतेस्तिआस्या चर्यतेसाचर्या जागृनिश्चिदृकृहत्विषये जागर्यतेसाजागर्या जागर्तेर्गुणः हनस्तकारोंतादेशः हन्यतेसाहत्या स्त्रियांभावेक्तिः धातोःक्तिप्रत्ययोभवतिस्त्रियांभावे क्रियतेसाकृतिः बुधश्रवगमने बुध्यतेसाबुद्धिः स्मृस्मरणे स्मर्यतेसास्मृतिः शाम्उपशमे शाम्यतेसाशांतिः भूसत्तायां अनुभूयतेसानुभूतिः दृवस्योर्नेट् यदारादीनामिट् यद्उपादाने निगट्यतेस्तिनिगृहीतिः कुचसंकोचनकौटिल्यप्रतिष्टंभविलखनेषु निकुच्यतेसानिकुचिनिः पदभक्षायांवाचि नितरांपद्यतेसानिपत्तिः ष्टिघ्यास्कंदने उपस्तिघ्यतेवाउपस्तेहनंउपस्तिहितिः स्नात्म्यादायुत्वरिभ्यः क्तु

थैनिः श्लेष्मेहर्षक्षये श्लायतेसाश्लानिः श्लायतेसाश्लानिः ज्ञावयोरानौ जीयतेसाज्ञानिः हीय
तेसाहानिः युमिश्रणे यूयतेवायवनंयोनिः अितरासंज्ञमे तरतेर्वकारस्योत्वंवाच्यं त्वर्यतेवा
त्वरणंतूर्तिः कृविक्षेपे कीर्यतेवाकरणंकीर्तिः कृच्छ्राश्मश्लेर्निः लूनश्छेदने लूयतेवाल
वनंलूनिः धूञ्कंपने धूयतेवाधवनंसाधूनिः संपदादेः क्विप्वा संपद्यतेवासंपदनंसंपत्संपत्तिः
पदगतौ कर्त्तरिक्तिञ्संज्ञायां प्रकृतेसाप्रकृतिः षद्लिरामद् मितोधातोर्निदादेश्चस्त्रियामद्
प्रत्ययोभवति टुपचष्पाके पच्यतेवापचनंपचा मद्जुष्मुदौ मद्यतेवामदनंमदा जृष्
रवयोर्हानौ ऋदोरप्गुणा जीर्यतेवाजरणंजरा निदिरविदारणे निद्यतेवानेदनंनिदा ८ शिव
छिदिरद्वैधीकरणे छिदिरद्यतेवाच्छेदनंछिदा क्षिप्नेरणे क्षिप्यतेवाक्षेपणंक्षिपा गुदसंवर ३०

णे गुद्यतेवागोदनंगुदा मेधृज्वयमेधासंगमेषु मेध्यतेवामेधनंमेधा कृपृरुपायां रूप्यतेवा
कर्पणंरुपा चुरादिः पीड्पीजायां पीड्यतेवापीड्नंपीडा गुरोर्हलात् गुरुमतोहलांताच्छि
यामद्प्रत्ययोभवति नक्षिः ईहचेष्टायां ईप्सतेवाईहनंईहा ऊहवितर्के ऊह्यतेवाऊहनंऊहा
ईक्षदर्शनांकनयोः ईक्ष्यतेवाईक्षणंईक्षा क्षिरापादिभ्यः श्राप्नुवासौ स्वादिः श्राप्यतेवाश्रा
पनंश्रास्निः दीपीदीप्तौ दिवादिः दीप्यतेवादीपनंदीप्तिः राधूसंसिद्धौ दिवादिः राध्यतेवाराध
नंराद्धिः प्रत्ययांतात् प्रत्ययांताद्धातोरद्प्रत्ययोभवति स्त्रियां टुकृञ्करणे चिकीर्ष्यतेरति
चिकार्षा लूञ्छेदने यंतः लोल्यतेसालोलया ऋदृगतौ यंतः ऋद्यतेसाऋद्या
कंडूयतेसाकंडूया नामधातुः पुत्रीयतेसापुत्रीया नामधातुः रक्लिपोधातुनिर्देशे पच्

ऋयंधाञ्ः यचिः शितिचत्वर्त् पचतिः मृञ्ऋयंधाञ्ः भवतिः ञंतासग्रंथघटवंदिविदिक्षुभः स्त्रियां युवचिः रुञ् ञंतः कार्यतेसाकारणा अर्थद्याचने अर्थतेसाऽर्थन ञंतः आस्ञपवेशने ञदादिः आस्तेसाऽऽसना ग्रंथसंदर्भे ग्वादिः ग्रंथ्यतेसाग्रंथना घटचेष्टायां ग्वादिः घट्यतेसाघना वदिऽभिवादनस्तुत्योः भ्वादिः वंद्यतेसावंदना विद्ज्ञाने ञदादिः विद्यतेसावेदना रघुरह्यायां रभ्यतेसारभणा रञ्ञञ्जनादिभ्यः ञमगतौक्षेपणेच ञम्यतेसाञ्जनिः ञत्सातत्यगमने ञतेसाञ्जातिः रुभ्विलेखने रुभ्यतेसारुभिः चत्वारोन्वाद्यः गृनिगरणे गीर्यतेसागिरिः हृविक्षेपे कीर्यतेसाकिरिः इतिरूञधिकारः पूर्वकालेक्त्वा धातोःक्त्वाप्रत्ययोभवति पूर्वकालेसमानकर्त्रकेधातौप्रयुज्यमाने स्नाशौचे स्नात्वा भुंक्ते भुंक्त्वाव्रजति न

क्त्वासेट् सेट्क्त्वाकित्त्वभवति इत्युक्तत्वे वर्त्तिता व्रीडस्वप्ने व्रायिता मृग्मदगुधरुषक्लिशवदवसरुहविदमुष्यहिभ्यः सेट्क्त्वाकिद्वाच्यः मृङ्सुखस्वप्ने म्लायादिः म्लेयिता मदस्नेहे मदित्वा गुधरोषे गुधित्वा रुषनिःकर्षे रुषित्वा क्लिशविबाधे क्लिशित्वा क्लिश्त्वा वदव्यक्तायांवाचि उदित्वा वसनिवासे उषित्वा रहित्यक्तविमोचने रुहित्वा विद्ज्ञाने विदित्वा मुष्स्तेये मुषित्वा यहज्ञपादाने गृहीत्वा नोपधाऽफांताद्वाकित् नकारोपधाऽनेऽफांताद्वातोःसेट्क्त्वाकित्भवति ग्रंथिसंदर्भे ग्रथित्वा ग्रंथित्वा गुंफ्गुंफने गुफित्वा गुंफित्वा अलंस्वोःप्रतिषेधेक्त्वा भुजपालनाभ्यवहारयोः अलंभुंक्त्वा वहपरिणायणे खल्क्त्वा उदितःक्त्वेवेट् रघुरह्यायां एषित्वा रष्ट्वा अमुचजने त्रमित्वा त्रांत्वा अरोनयुः अद्मक्षणे जग्ध्वा हुरणाणयोषणयोः समासेवप्र समासेसति

पूर्वकालेक्षाप्रप्रत्ययोक्तवति तत्कर्तृकेधात्वनुप्रयुज्यमाने संभ्रमार्थतिसंभ्रमत्करोति णामुप्रकृतेरार्द्धधा प्राणत्वारतिप्राणाम्य गच्छति भ्रनर्थकृत्सेके भ्रकृत्वासंजनयति कथमिजघुपूर्वस्मन्नेरयादेशोवाच्य णामुभ्रंतः परिणामयित्वारतिपरिणाम्यनुंक्ते भ्राद्यन्तासौ गणसंख्याने चुरादिः विगणायित्वा रतिविगणाय्य धधरणे भ्रंतःभ्रजघुपूर्वस्मन्नधारयित्वाप्रतिप्रधार्य भ्रामोतेर्वा प्रापयित्वा रतिप्रापय्य प्राप्य दुदाञ्दाने कर्मीत्वाभावःप्रदत्वारतिप्रदाय ष्टागतिनिवृत्तौ प्रस्थित्वारतिप्रस्थाय पोंतकर्मणि प्रस्थित्वारतिप्रसाय दुधाञ्धारणपोषणयोः विहित्वारतिविधाय ज्हाक्षागे प्रहित्वारतिप्रहाय पाघ्राने प्रपीत्वारतिप्रपाय तत्कालेपिक्षप्रदृश्यते मीञनिमीलने नेत्रेनिमीलयित्वारतिनिमील्यहसति दुहाञ्दाने सुखंवास्त्वारतिव्याहायस्वपिति पौनःपुन्येर्थेणा

DEPOSITED BY GOVERNMENT OF MAHARASHTRA MEMORIAL

प्रप्रत्ययोभवति णामंतस्यपदस्यर्द्विर्वचनं भ्रातोयुक् पीत्वापीत्वारतिपायंपायंगच्छति भुञ्जु क्त्वाभुक्त्वारतिभोजंभोजंव्रजति स्मस्मरणे स्मृत्वास्मृत्वारतिस्मारंस्मारंनमति शिवं कथमाहिषु स्वार्थेणाम्सूत्रः कथमिजमन्यथैवमेतेषुप्रयुज्यमानेषुस्वर्थेरूपोणाम्प्रत्ययोभवति कथमेवकयं कारं रूपमेवरूपकारं भ्रन्यथैवरूपमथाकारं एवमेवाएवंकारंपठति एवंपठतीसूर्यः समूलाकृतिनाशेषुदनरूपत्वहोणाम्वाच्यलेषामनुप्रयोगश्च हन् समूलंस्वारतिसमूलघातं दुरूञ् भ्राहृतं हृत्वारतिभ्राहृतकारं ग्रहूपादाने जीवंगृहीत्वारतिजीवग्राहं वर्णाकारः भ्रावश्चकारः कणवककारः रादिफोवा रणवरकारः रेफः लोकाशेषस्यसिद्धिर्यथामातरादेः भ्रीः। सरूपो तोनूनूस्यादिराष्ट्रोनद्यत्रसार्थकःसमस्करीग्रुंचकेप्रक्रियांचनुरोधितां १ भ्रवतादेरयंशवः

Digitized with financial assistance from the Government of Maharashtra on 11 June 2017

कमलाकरईश्वरः सुरासुरनराकारमधुपापीतपङ्कजः २ श्री॥ श्री॥ श्री॥ श्री॥ ॥

॥ इति महिम्नस्तुतिः समाप्तः ॥